

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 15.02.2014

Clasa a XI-a

Barem de corectare

Problema 1

Șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ se mai poate scrie

$$x_1 = 3$$

$$x_2 = x_1 + 5$$

$$x_3 = x_2 + 7$$

$$x_n = x_{n-1} + 2n + 1$$

$$\underline{\hspace{2cm}} +$$

$$x_n = 3 + 5 + 7 + \dots + 2n + 1 = \sum_{k=1}^n (2k + 1) = n(n+2), n \geq 1 \quad (2p)$$

$$\text{Atunci } \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_{2i-1}} = \sum_{i=1}^n \frac{1}{(2i-1)(2i+1)} = \sum_{i=1}^n \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2i-1} - \frac{1}{2i+1} \right) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{5} + \dots + \frac{1}{2n-1} - \frac{1}{2n+1} \right) =$$

$$= \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{2n+1} \right) = \frac{n}{2n+1}, n \geq 1 \quad (2p)$$

$$\text{Avem: } \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\ln 2 + \ln \frac{n}{2n+1} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{2n}{2n+1} \right)^n = \quad (1p)$$

$$= \ln \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{2n+1} \right)^{-(2n+1) \frac{n}{-(2n+1)}} = \ln e^{-\frac{1}{2}} = -\frac{1}{2} \quad (2p)$$

Problema 2

Se consideră $a_n = \sqrt{x_1^2 - x_1 x_2 + x_2^2} + \sqrt{x_2^2 - x_2 x_3 + x_3^2} + \dots + \sqrt{x_n^2 - x_n x_1 + x_1^2}$, $n \geq 3$

$$\text{Cum } \sqrt{x^2 - xy + y^2} \leq \sqrt{(x+y)^2} = x+y, \forall x, y \geq 0 \Rightarrow \quad (2p)$$

$$\Rightarrow 0 \leq a_n \leq x_1 + x_2 + x_2 + x_3 + \dots + x_n + x_1 = 2(x_1 + x_2 + \dots + x_n) \quad (2p)$$

Atunci $0 \leq \frac{a_n}{n} \leq \frac{2(x_1+x_2+\dots+x_n)}{n}$ (2p)

Cum $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0 \xrightarrow{\text{c.stolz}} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n} = 0$ (1p) $= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{n} = 0$ (1p)

Problema 3

a) Demonstrarea relatiei (2p)

b) Relația $A(A+B)B=B(A+B)A \Leftrightarrow A^2B + AB^2 = BA^2 + B^2A$. (1p)

Din punctual a)

avem: $\begin{cases} A^2 = Tr(A)A - \det(A)I_2 \\ B^2 = Tr(B)B - \det(B)I_2 \end{cases} \xrightarrow{(1p)} \Rightarrow \begin{cases} A^2B = Tr(A)AB - \det(A)B \\ AB^2 = Tr(B)AB - \det(B)A \end{cases} \quad (1p)$

Prin adunarea relațiilor se obține:

$A^2B + AB^2 = Tr(A)AB - \det(A)B + Tr(B)AB - \det(B)A = [Tr(A)+Tr(B)]AB - \det(A)B - \det(B)A = -\det(A)B - \det(B)A$ (*) (1p)

Analog $BA^2 + B^2A = [Tr(A) + Tr(B)]AB - \det(A)B - \det(B)A = -\det(A)B - \det(B)A$ (**)

Din(*)(**) $\Rightarrow A(A+B)B=B(A+B)A$ (1p)

Problema 4

Fie $p(x)=\det(A+xB)=ax^2 + bx + c$, $a,b,c \in \mathbb{Q}$

Din $p(\sqrt{3})=\det(A+\sqrt{3}B)=0$ și $p(\sqrt{3})=3a+\sqrt{3}b+c \Rightarrow 3a+c+\sqrt{3}b=0$, $a,b,c \in \mathbb{Q} \Rightarrow$

$\Rightarrow b=0$ și $c=-3a$ (2p)

Avem $p(x)=ax^2-3a$. Cum $p(0)=\det(A)=-3$ și $p(0)=-3a \Rightarrow a=1$ deci $p(x)=x^2-3$ (2p)

Fie ε o rădăcină cubică a unității, $\varepsilon \neq 1$.

$(A+\varepsilon B)(A+\bar{\varepsilon}B)=A^2 + \bar{\varepsilon}AB + \varepsilon BA + \varepsilon\bar{\varepsilon}B^2 = A^2 + B^2 + (\varepsilon + \bar{\varepsilon})AB = A^2 + B^2 - AB$. (2p)

$\det(A^2 + B^2 - AB)=\det[(A+\varepsilon B)(A+\bar{\varepsilon}B)]=\det(A+\varepsilon B)\det(A+\bar{\varepsilon}B)=p(\varepsilon)p(\bar{\varepsilon})=$

$=(\varepsilon^2 - 3)(\bar{\varepsilon}^2 - 3)=(\varepsilon^2 - 3)(\varepsilon-3)=\varepsilon^3 - 3\varepsilon^2 - 3\varepsilon + 9=$

$=\varepsilon^3 - 3(\varepsilon^2+\varepsilon)+9=1+3+9=13 \Rightarrow \det(A^2 + B^2 - AB)=13$ (1p)

Notă: a) Fiecare corector acordă un număr întreg de puncte.
b) Orice altă rezolvare corectă se punctează corespunzător.